

Çiğlik

İstanbul Erkek Lisesi

Kültür-Edebiyat Yayını

Yayın Sorumlusu

Ayşe Altay

Editör

Atacan Emre Anaklı
Alperen Maden

Kapak Tasarım

Gaye Yüce

Dizgi

Kağan Duran
Esra Çukur

Yazarlar

Alperen Maden
Atacan Emre Anaklı
Aysima Paspal
Zeynep Doğu
Nazlı Çapar
Nurefşan Dünder
Selin Zihar
Gaye Yüce
İlgın Çağla Özcan
Pelın Yücel
Esra Çukur
Pelinsu Göçmen
Aybüke Beyza Coşkun
Bengisu Çağlıaltuncu
Zeynep Karasu
Vuslat Yağmur

İletişim

ciğlikdergi@gmail.com

Arka Kapak Resim:

Head of a Woman
(Hieronymus Bosch)

“ Karayılan

*Karayılan olmazdan önce
kara yılanın encamını görünce
haykırdı avaz avaz
ömrünün ilk düşüncesini”**

Değişim, kimi zaman yaşama şahit olmakla başlar. Gördüklerimiz rehber olur göreceklere. Yeni yollar çizeriz kendimize. Bazense hiçbir şeyle başlamaz. Tüm nesnelere mahkumdur devrinde. Tozlu bir salonda bekleyen ahşap mobilyalar, alındıkları eski ve flu gündün beri hiç değişmemiş midir? Bir zamanın gözden sakınılanları, misafir hariç kimsenin el süremediği koltuklar, bir çöp tenekesinin yanına bırakılıp önemsizce terkedileceği günü beklemektedir. Yani bir engizisyon yargıcı da olsan, yeniliği haykıranları kızgın demirle de yakasan, kaçamayacağın şeydir değişim. Dalda asılı yaprağı da bulur elbet, toprağa batmış koca kayayı da. Kaya parçalanır toprak olur. Ve yaşam doğar topraktan. Çiçekler açar. Çiçekler takarız saçlarımıza. Yüzlerimiz güler. Bir değişimle başlar her şey. Ve değişim ve onun doğurdukları, medeniyet mesela... Onlar: *“Öyle kuvvetli bir ateştir ki ona kayıtsız kalanları yakar, mahveder.”***

*Nazım Hikmet Kuvvayı Milliye, Birinci Bap

** Mustafa Kemal Atatürk

İstanbul Erkek Lisesi Edebiyat Topluluğu

İÇİNDEKİLER

1)Editörlerden	3
2)İlk ışığındandır süregelir insanın ötekileşme arzusu	6
3)Şiir(Zemheri)	7
4)Bir sokağı yıkmışlar	8
5)Ölmek Meselesi.....	10
6)Benim şehrimde yağmazdı kar.....	12
7)Değişmeyenlere.....	13
8)Hayat Treni.....	19
9)Hayatın En Tehlikeli Paradoksu.....	20
10)Özgürlük.....	22
11)Bir Değişim Panoraması.....	23
12)Şiir(Zeynep Doğu).....	25
13)biraz kayıp gibi.....	26
14)Değişimin kapımızı çaldığını nasıl anlarız?.....	29
15)Merhamet.....	30
16)Bak yine sabah oldu.....	31
17)Başlangıç.....	32
18)Dilimin ucunda.....	35
19)Eylül Sabahı.....	36
20)Mavi Kaplı Albüm.....	37
21)Bir Çocuğum.....	38
22)Büyük Resim.....	39
23)Fer.....	41
24)Uyumadın biliyorum.....	42
25)Varlığımı Kanıtlar mı?	43
26)gözlerinde okyanuslar taşıyan birini tanıdım(...).	44
27)Değişim doğanın sürekliliği olarak tanımlanabilir.....	45
28)Güzele Övgü.....	46
29)Ellerin bir yağmur damlası	47
30)İnsan.....	48
31)Artık ağır gelir bu yoksunluk.....	50

Editörlerden;

Kısa Bir Önsöz

Düşünmek zordur. Birikim gerektirir. Gözlem gerektirir. Hiç bilmediğimiz bir şey hakkında düşünemeyiz mesela. Düşünsek bile düşüncemiz başka bir olaydan aldığımız esinlenmenin ötesine geçmez. Düşünceyi yazmak daha da zordur. Dağınık bir oda gibidir beyin. Kitaplar yerlerdedir, pizza kutuları ve şişeler masanın üstüne saçılmıştır. Yazma eylemi, o dağınık eve misafir çağırmaktır. Düzen gerektirir. Emek ve biçim gerektirir. İşte Çılgılık Dergisi yıllardan beri bu iş için vardır. Gayemiz düşünen, yazan ve üretmek için çaba harcayana bir yuva olmaktır. Onlara bir fırsat sunmaktır. Yani Pir Sultan'ın yazdığı gibi: "Kul olayım kalem tutan ellere." İşte bu yüzden ki derginin bu sayısında, bize yazısını gönderen hiç kimseyi geri çevirmedik. Çalışmalarının hiç bir parçasına müdahil olmadan, onları aslı gibi yayınladık. İyi okumalar!

Atacan Emre Anaklı'19

“Yazmak, sanat değildir. Resim çizmek, sanat değildir. Müzik, sanat değildir.

Okumak, erdem değildir. Bir tabloyu inceleyebilmek, erdem değildir. Notaların her birini tek tek duymak, erdem değildir.

Sanat, varoluştur. Sanat, dünyayı olduğu gibi anlayabilmek, yaşam perdesinin ardında olup biteni algılayabilmektir. Asıl erdem ise perde arkasında gördüklerimizi, hayatın kontrol edilemez çağlayışını kabullenip, bu sonsuzluğa akan ırmağı sınırlandırmaya çalışmadan, nefes almaktan öte yaşayabilmektir. Asıl erdem akan mürekkebin, tuvale yapışan boyanın ve iki parmağın ucundan çıkan ilahi melodinin korkusuzluğunu kendi hayatlarımıza yoldaş edebilmektir, erdem hayatın görmezden geldiğimiz güzelliklerine ve ıstıraplarına zincirlerimizi kırıp kendini emanet edebilmektir. ”

Bu sene “Değişim” temasını işlediğimiz “Çılgılık”ı sizlere tanıtmadan önce, ölüm döşeğindeki “sanat”ın, ayırım yapmaksızın bütün sanatların, neden gündün güne yok olduğu hakkındaki fikirlerimi bu dergiyi okuyacak bir avuç insanla paylaşmak istedim. Nitekim okuma oranlarındaki düşüşler, fotoğraf çekilmek amacıyla ziyaret edilen galeri ve sergiler hakkındaki yakınmalar dilden dile dolaşırken, hiçbirimiz bu sorunun temeline inme ihtiyacı hissetmiyoruz. Bazıları, bazı sanatların miadlarının dolduğunu öne sürüyor: “Çağa ayak uyduramamak”. Oysa sanat ve sanatçının çağa uyum sağlamakta sorun yaşaması mümkün değildir. Çünkü sanat, belki biz amatörlerin eserleri değil, ezeli ve ebedidir, başta da söylediğim gibi o, varoluşun ta kendisidir: bir bebeğin attığı ilk adım, her gün doğan güneşin ilk huzmesi ve yaşlı adamın son nefesidir. Bana soracak olursanız, bugün sanatsal diye adlandırdığımız birçok şey, dinlediğimiz şarkılar, çekilen birçok fotoğraf, yazılan yazılar, kitaplar, gerçek “sanat”a ait değil çünkü herhangi bir insanın görebildiğinden, anlayabildiğinden, her gün yaşadıklarından öteye gitmiyor. Bugün sanatçı diye adlandırdığımız insanların çoğu, aslında Bab-ı Ali’de simit satan adamdan farksızlar: yaptıkları insanlara onların istedikleri şeyleri vermek.

Peki bu konuda sanatçıyı suçlamak mümkün müdür? Kendi etrafımızda yarattığımız hassas çehreyi delip yüreğimizin en derin yerlerine dokunan şeyler, ne olduğu fark etmeksizin, günümüz insanına Adem’in elması gibi gözüküyor mu? Hepimiz sanki kontrolü bir an için bırakıp hayatın gerçek güzelliklerinden bir nefes,

haz veren meyvelerinden bir ısırık alsak, bir daha hiçbir şey eskisi gibi devam etmeyecekmiş gibi; durmak bilmeden gürül gürül akan gündelik hayatlarımızı kaçırarakmış ve asla yakalayamayacakmışız gibi hissetmiyor muyuz? Biz dünyanın gerçek yüzünü görmezden geldiğimiz ve onunla yüzleşmekten kaçındığımız sürece, herhangi birinin bizi gerçek mutluluk, sevgi, ıstırap ve hasretle tanıştırmaya ya da gerçek hayatı sislerin arasından seçip onun akıntısına kendini bırakmış bir sanatçının toplum içinde hak ettiği ilgi ve değeri görmesi, mümkün müdür? Ne de olsa biz insanlar bize korkularımızı hatırlatan şeyleri yok etme eğiliminde değil miyiz?

Benim nezdimde, insanlığın gördüğü en içler acısı değişim; rönesanstan, sanatın ve sanatçının en parlak döneminden, günümüze yani insanların, evrenin yegane

odağı olduğu zamana kadar yaşadığı değişimdir: insanın, sanatın, sanatçının, evrenin ve hayatın derinliklerini sorgularken birden bire kendini kitapların içinde hiçbir şeyi başaramamış insanların günlük hayatlarını okurken bulmuş olmasıdır. “Sanat”ın yaşamın boy aynası olmaktan çıkıp bir ekmek teknesi, pazarlama stratejisine dönüşmesidir.

Ölümün bir kalp atışı kadar uzak olduğunu unutmamanız ve dünya henüz dönüyoerken gürül gürül akan hayata kendinizi bırakmanız, güzelliklerden kendinizi mahrum etmemeniz dileği ve en içten saygılarımla...

Alperen D. Maden’19

İlk ışığındandır süregelir insanın ötekileşme arzusu. Ötekinin varlığını kavradığı saniyeden beri... Annesinin karnındaki özgü dünyasının bir öteki olduğunu fark eder ve büyüdükçe oraya özlem duymaya başlar. İşte bu, büyüme kitabının en tehlikeli sayfasıdır.

Yollar vardır bu uğurda geçilmesi gereken. Keskin virajlarla dolu uçurum kenarı. Ya düşer ya varırsın. Dönem dönem değil bütününü ister hayatının. Çocukken; oynayamazsın düşleyemezsin, hata yapamazsın. Büyürsün; sevemezsin, merhamet edemezsin, bir tek bile gözyaşı dökemezsin. Peki, ya aksini yaparsan. Diğerlerinden ne farkın olur diyor birileri. O zaman ötekileşemezsin.

Belki almasalar bizi annemizin karnından, ya o zaman? O zaman uçan kuşu, gülen çocuğu, açan çiçeği bilmesek, sahiplenebileceğimiz bir karanlığımız olsa, duymasak, görmesek dokunmasak. Peki şimdi olduk mu? Ya ölüm? Hayır, hayır dalga geçmiyorum. Kendi karanlığımı sahiplenebilirim orada. Duymam, görmem, dokunamam.

Dediğim gibi, öteki olma tutkusu tehlikeli, daha doğrusu zehirli bir arzudur. Sen onu vücuduna kabul ettikçe damarlarında dolaşır. Doyumsuz bir istek haline gelir. Organlarına kadar işler.

Öteki olmak eşsizlik başlığı altında bir düş kılığına bürünür. Kök salması yetmez meyvesini ister insan. Kendine arzusundan kanat yapıp özleminde uçmak ister. Anlamını kavramadan felsefe bellemek ister. Hissedemeyeceğini +hissetmek, sevmediğini sevmek ister. Eşsiz adı altında öteki, aslında ise - bilmese de- sadece sıradan olmak ister

Ilgın Çağla Özcan

Hava çok temiz
İyotlu çam kokuyor
Yıldızları göremiyorum
Yağmur yağmadan toprak kokuyor.

Pencerede sineklik var
Koklamak istiyorum
Burnum çarpıyor
Sinekleri her geçen gün
Daha iyi anlıyorum.

Şarkıda yağmur yağıyor
Kafam aldatmakla dolu
Onu unutamiyorum ileri davranıyorum
Olamaz! Camda sineklik var.

Yarı çıplak yatıyordum cam açıktı
Temiz hava burnuma esti
Gittim cama onu içimize çektik
Ben, burnum ve sineklik

Zemheri

Bir sokağı yıkmışlar
Bir dünyadan başkasına giden
Devasa bir sokakmış.
Ve o sırada insanlar yürüyormuş üstünde
Sokağa güneş vuruyormuş
Ve yazın güneş vurunca
Gölgelerdeki o görünmez yoldan
Karıncalar gibi dümdüz yürüyormuş insanlar.

O sokağı yıkmışlar
Dediklerine göre ağaçlar kalmış enkazda
Yoldan geçen insanlar kalmış
Birkaç şişman kedi ve hüzünlü gözlü bir köpek kalmış
Kalanlar, taşların üstünden zıplaya zıplaya
Devam etmişler yollarına.

Sokağımı yıktılar
Renkler içinde yürürdüm
Bir uçtan diğer uca
Bir renkten diğerine yürürdüm
Ve seninle de yürüyecektim bir gün elbet
Ben enkazdayken
Her yeri tek renge
Yıkım rengine boyadılar.

Sokağınızı yıkacaklar
Evinizde mutfakta
Sabah kahvaltınızı
Sabah olmadan kapkara gecede yaparken
Zeytin tanesi tam boğazınızdayken
Enkazın içinde yutacaksınız

Yeşil tuzlu zeytinin geri kalanını.

Ve halinizi

Üzülerek ve korku dolu bir heyecanla

Birbirine anlatacak

Çiçekli balkonlu sokakların

Çiçek bakan teyzeleri.

Molozların içinden bir el çıkar bir gün

Eller çıkar

Ellerimiz çıkar

Tomurcuklanan dallar ve yeşil fideler çıkar

Kediler köpekler çıkar

Saklanan renkler ve üzerindeki tozu silkeleyerek

Parıldayan geleceğimiz çıkar.

Yıktığınız sokaklarda

Kırık taşların üzerinde dikeldiğimiz gün

Her yeri eski rengine boyayacağız

Çünkü söz vermiştim

Sokaklarımızda neşeyle yürüyeceğimize

Atacan Emre Anaklı

(Abidin Dino)

Ölmek Meselesi

Yaşamak sahiden cesur bir hareket midir?
Yoksa her sabah uyanmamız, ölmeye korktuğumuzdan mı?
Bana sorarsanız, yaşamak, meşakkatli iş,
Yaşamak isteği taşımazken yaşamak.
Ancak ölmek ciddi bir mevzu,
İnsan, bir çoğumuz, yaşamak istemediğimiz halde yaşıyoruz.
İnsan, ölümden korktuğu için katlanıyor, omuzlarında ölüm isteği ile yaşamaya.
Aslında korkumuzla yüzleşmeyi ertelemek adına
İstirap çekerek ölüyoruz,
Her gün, yeni güne gözlerimizi açarak,
İntihar etmek suretiyle.
Kanımca insanın bedenini sonsuz uykuya terketmesi,
Bir kapıyı açmaya benzer.
Yani bütün intiharlar yalnızca bir adım mesafesindedir,
Bir soluk kadar yakın.
O kapı tıpkı gerilim filmlerindeki gibi olmalı
Ve biz tam olarak eşiginde beklemeliyiz o kapının.
Gökyüzünde cehennemdeki ateşten, denizdeki kumdan
Daha fazla yağmur damlası olmalı;
Kapkaranlık odalar yıldırım düşüşleriyle aydınlanmalı,
Bembeyaz kükremeler sarmalı dört bir yanı,
Şimşekler çaktığında.
Evrenden en ufak bir ses gelmemeli,
Korkumuzla merakımız savaşmalı,
Kalbimiz göğüs göğüse gelmeli aklımızla.
Aksi taktirde, kolu çevirmenin bir anlamı olur muydu?
Zaten kapıyı açanlara hayranlığımız,
Bizim aksimize intihara koşabilmelerinden değil midir?
Ölmenin kolay olduğunu,
O ciddi mevzu vuku bulduktan sonra olacakları, bilseydik,
Katlanır mıydık,
Yaşamaya?
Ya da düşünür müydük,
Geride bırakacaklarımızı?
Hiç sanmıyorum.
Zaten yaşamak uzun bir yolda,
Yalnızca topuk seslerini dinleyerek yürümeye benzer:
Bir yere varmayacağı kesindir bu yolculuğun
Lakin biz bunu görmezden geliriz.
Çünkü biliriz, delicesine korkarız ölümden,
Bazen yaşamamıza engel olacak kadar korkarız.

Ve bu yüzden uyanırız her sabah,
Bu yüzden kalkarız yataktan,
Bu yüzden giyinir,
Yine bu yüzden gideriz işe,
Hatta bu yüzden yürür,
Bu yüzden sevişiriz:
Yapmayı istediğimizden değil,
Hayatta olduğumuzu idrak için,
Bütünüyle, ölümden korktuğumuzdan.

Alperen D. Maden

Benim şehrimde yağmazdı kar
Sadece kuru bir rüzgar eserdi
Belki de ondan dondu gözümde yaşlar
Yine de nefesim kesildi

Memlekette zeytin ağaçlarının yerinde
Gökdelenler esiyor
İnci Teyzenin bahçesinde
Tanımadığım insanlar geziyor

Ve sonra gördüm ki
Kitap raflarına kilit vurmuşlar
Güzelim nehri betonla doldurmuşlar
Diktiğim şeftali ağacını bile
sökmüşler kazmayla

Bilir misiniz?
O mavi park salıncakları gıcırdayan
Anneannem elimden tutar götürürdü
Tek gözlü şişko sarı kedi
Tavan arasındaki fındık fareleri
Uzuuuuuun zaman önce
Hepsi hepsi hepsi hepsi
Bunların hepsi öldü,

Ağlamadım
Daha yaşım on yedi
Bir elimde kırmızı bavul
Sayfalara gömdüm memleketi

Benim şehrimde yağmazdı kar
Sadece kuru bir rüzgar eserdi
Belki de ondan dondu gözümde yaşlar
Belki de hiç üzülmедim
Ne de olsa dönmedim dönmeyeceğim.

Zeynep Doğu'19

Değişmeyenlere

Bölüm bir:

Sanat

Tırnaklarda ölmüş bir geyiğin kurumuş kızıl kanı
Ellerde mızrak
Mağaranın duvarlarına resimler yaparak
Var ettik insanlığı
Ve değişmeyecek kurallarını
Yaratmak becerikli ellerle ruh katmak nesneye
Bir tragedya ya da sazla benliği haykırmak
Ve yok etmek korkunç ellerle
Kılıçtan geçen bedenlerle ve yanan şehirlerle
Bir naradaki öfkenin her bir zerresiyle
Yani içimizdeki değişmeyen gerçekliklerle
Bu dünyada yaşamak.

Ağaçtan düşen bir yaprak
Ve güz kokuları, rüzgarlar estirirken serde
Bir özlemle yanan kavrulan yürekte
Gece askerin elinde soğuk metal tüfekte
Nöbette söylediği türküde
Bir şeyler gerek bize
Hissetmek ve yaşamak için
Durmadan dönüp duran bu mavi kürede.

Dünya dönüp duracak
Denizler kuruyacak belki
Koca ormanlar yanacak
Belki okyanusta yeni bir kıta doğacak
Çehrelerimiz değişecek
Kurallarımız, doğrularımız...
Doğrularımız yanlış olacak
Söyleyene pranga vurulacak belki
Ama en karanlık ve soğuk gecede
Yıldızların aydınlığını ve yüze vuran ışığını,
Bir kahkahayı ve yüzün en ince kıvrımlarını
Bir yerlere resmedecek
Bir bestede hissedecek
Ve şiirler yazacağız
Yani biz

Her yerde yaratacağız
Bin yıllar önce
Soğuktan it gibi titrerken yüz göz kir içinde,
Nemli bir mağara duvarında çizerken yaşadıklarımızı
Bastille hapisanesi önünde renklere dökerken
Sel olup duvarları yıkan yüce halkı
Bu dünya sanat için sıcak bir atölye vermedi bize
Savaş meydanlarını ve yıkımları
Kızıl şarabı ve yalnızlığı
Siperler arasında bir bomba çukurunu ev belledik, yurt belledik
Fırsat kolladık
Yaratmak için, üretmek için
Kendimize.

Bölüm iki:

Savaş ve Sanat

Savaşa rağmen sanat/ Shostakovich

Gece olmayan
Güneş batmayan kentte
Kuşlar öterken
Delikanlılar centilmen tavırlarla kur yaparken,
Mavi su kanalları arasında
Güzel giyimli kadınlar yürürken
Dostoyevski kumar masalarına düşerken
Her sokağında bir şair vardı.
Kar,Petersburg sokaklarında usulca yağardı.

Sonra gökyüzü karardı
Gazetelerde yaklaşan kuşatma haberleri
Kar artık usulca değil
Tipiyle, korkuyla yağıyor Leningrad'da.
Karda siyah giymiş sarışın askerlerin postal izleri
Dağlardan çığ koparan korkunç sesleri ile postal darbeleri.
Çatılarda kuzgunlar bekliyor
Gamalı haç çizili uçaklar uçuyor göklerde.

Shostakovich gazeteyi bıraktı
Silah tutmamış sanatçı elleri
Kendini ne kadar da çaresiz hissetti belki
Düşündükçe
Doğup büyüdüğü kenti
Yakında ölecek, karlı toprağa düşecek

Genç çehreleri, kadınları ve çocukları.

Elleri silah bilmez
Öğrense de çarpışabilir mi karanlıklar içindeki
Karanlıklar ordusuyla
İlk kurşunda düşerdi belki yere
Ve içi ürperdi bu düşünceyle
Savaşmak gerekti elbet
Belki de namludan çıkan alevle değil
Savaşacaktı en iyi bildiği işiyle.

Kuzgunlar çatılardan indi şehre
Açların gözlerine bakıyorlar
Gözlerinin kapanacağı
Soğuk taşlara yığılacakları anı bekliyorlar
Cepheden kötü haberler geliyor
Siyah postallar her gün daha da ilerliyor
Yan komşun ve dostların karlı topraklarında yatıyor
Bitmez tükenmez Rus bozkırlarının.

Kuzgunlar ıgıllıklarla uçuyordu
Duydukları sesle korkarak kondular bir yerlere
Shostakovich'in elinde notalar
Notalardaki 7. Senfoniye alan sağ kalmış birkaç sanatçı ile
Umudun ve direnişin
Yaşamın ve zaferin
Ve yitip giden canların müziğini dinledi halk
Salondan yükselen alkışlar!
Düşmanlar ve kuzgunlar kaçıyor
Biliyorlar
Coşkulu bir alkışın
Birbirine vuran ellerin
Bu dünyanın en coşkulu sesinin
Önünde duramayacaklarını.

Bölüm Üç:

Öfke ve Vahşet

Ademoğlu var oldu
Dolaştı bir vakit dünya üzerinde,
Güzelliği gördü ırmaklardan akan
Ve gözlerde ışıldayan
Var oldu ve ertesi gün daha güneş doğmadan
Ya da gün ağarır ağarmaz
Ya da güneş tepede teni yakıyorken
İşledi ilk cinayetini,
Kabil acımasızca ve öfkeyle, kıskançlıkla öldürdü kardeşini.
Habil cansız uzandı
Oysa yaşayacağı altın sarısı bir hayat vardı
Dallardan sarkan kırmızı- yeşil elmalar
Ateşte pişen ceylanlarla ve öğlen uykularıyla
Kolayıyla zoruyla bir hayat
Bedeninden akan kanlarla
Ve dünyaya son bakışıyla
Elinden apansız kaydı.

Bölüm 4:

Tüm güzelliklere rağmen çoğalan vahşet

Vahşete övgü

İnsanoğlu aslında bir üzüm tanesi
İnce bir kabuk içinde ve
Küçük bir çekirdekte
Kendine kazdığı bir siper içinde
Kendi siperinde yaralanmadığı müddetçe
Çıkarıp da bakmaz kafasını.

Delighinden çıkarınca kafasını
Görürse eğer yerde bir cansız yatanı
Kahramanlık hikayeleriyle süsler
Toz ve kan içinde biten bir yaşamı!
Oysa kim nerden bilir ki

Biten bir ömrü ve
Derinden kopan bir ığlığı
Kim geri verebilir ki!

Bir toprađı deđerli yapan
Üstündeki kan mıdır,
Yoksa özgürce koşan çocukların
Ve güler yüzlü genç insanların
Sesinde yankılanan
Neşe, umut ve geleceğe heyecan mıdır?

Dağlar tepeler kızıl gelincik dolsa
Bahçelerde şarap rengi güller açsa
Güneş bir akşamüstü kıpkırmızı batıp uzaklaşsa
Sırtını çevirip tüm bunlara
Aklında tek ve tükenmez bir arzuyla
Hasret duyar insanoğlu
Bir yerleri boyayacak
Damarları parçalayıp akacak
Al, sıcak bir kan damlasına.

Bölüm 5:

Değişmeyenlere bakış

Şehirler kurulmuş ülkeler yıkılmış
Ülkeler doğmuş
Surlar yapılmış
Surların ardına koca ordular dayanmış
Yeri gelmiş heybetli surlar yıkılmış
Yankılanmış sokaklarda kılıç ve top sesleri!

Şehirlerin üstüne kurulmuş şehirler
Apartmanlara temel olmuş
Roma sikkeleri ve Bizanslı kemikleri.
Mermer işlemeli tarihi çeşmelerden su içer olmuş
Fakir mahallelerin yorulmaz çocukları

Koca şehirler diz çökmüş
Ve eskiyip duvarlarının sıvası dökülmüş
Devinimin paslı kılıcı karşısında!

Kıtalar kayacak belki
Yeryüzü yeniden donacak
Hiç bilinmeyen buluşlar doğacak
Ama bir şey kalacak insanlarda baki.

Kin ve nefret uyuyacak yüreğin bir köşesinde
yine savaşlar yapacak!

Ve güzellik dolu yürekler
Bazen bir kuytuda
Deniz kenarında ya da korku ile bir sığınakta
Kendileri ve diğerleri için
Kendilerinden ve yaşamlarından bir parça
En kuvvetli narayla
Ya da sessiz bir çığlıkla
Bir eser yaratıp
Hayran bakışlarla izleyecekler
Yapmış olmanın
Başarmanın gururuyla.

Atacan Emre Anaklı'19

HAYAT TRENİ

Çocukluğuma ait her şey değişiyor. Onları elimde tutamıyorum, birer birer kayıp gidiyorlar ve benim yapabileceğim hiçbir şey yok. İstesem de bu değişime engel olamam çünkü buna büyümek deniyor. Küçükken bana hayaller kurdurtan renkli sokağımızı uzaktan izliyorum şimdi. Çünkü o sokak, baharda açan pembe çiçekleri ve yapraklarıyla birlikte çocukluğuma ait artık. Beni farklı sokaklar, komşular ve yeni anlar bekliyor.

Yenilik heyecanlı ve eğlenceli olsa da, insan bazen geçmişe sığınma ihtiyacı duyabiliyor. Geçmişin güvenli ve sıcak kolları var çünkü. Bilinmezden korktuğun her an ona sığınabilirsin. Ama yine de bilmek gerek ki, hayat devam ediyor. Hayat, asla durmamak üzere devam ediyor. Yaşam dinamiktir, aynı değişimin kendisi gibi, beklersen kaçırsın. Kaçırsan ne olur peki? Ne kaybedersin? Bazen hayat treninde, bazı duraklarda durup beklemek; gereklidir, sağlıklıdır da. O durakta; kulağında kulaklık, elinde eski fotoğraflarla oturur ve beklersin. Belki gözlerinden birkaç damla yaş dökülür, belki de gülümsersin. Değişmiş olana özlem duyarsın veya sadece hatırlarsın, yaşadıklarınla gurur duyarsın. Bazı anılar ürpertse de bedenini, kendinle gurur duyarsın. Yaşamı ve değişimi sevmeyi, onunla birlikte ilerlemeyi öğrenirsin. Tüm bu hislere eşlik eden devam etme tutkusunu ise hayata bağlar seni. Tekrar atlarsın trene, geçmişle tekrar vedalaşır, camdan dostça el sallarsın.

Hayatta bazı şeylerin değişmesi gerektiğini bilirsin. Önceden bulunduğun bir noktaya geri döndüğünde, hiçbir şey aynı olmaz senin için. Aynı derede iki kere yıkanılmayacağını öğrenmişsindir artık. Ne geri döndüğün yer yer aynıdır, ne de epeyce yol kat edip ilerlemiş olan sen.

Bengisu ÇAĞLIALTUNCU

Hayatın En Tehlikeli Paradoksu

Değişim. Bu kavram hayatın belki de en büyük paradoksudur*. Bu paradoks yüzünden silinen gözyaşlarının, filizlenen ümitlerin, kurulan hayallerin, söylenen yalanların, uyulan kuralların, yıkılan saltanatların, çöken rejimlerin sayısı bilinmez. Saymaya da kimse cesaret edemez. Çünkü “insan” ın değişime inanmaya ihtiyacı vardır ve değişimin içinde barındırdığı çelişkilerin farkında olmak, ondan şüphe etmek, geleceğe dair umudu baltalamaktan başka hiçbir işe yaramaz. İnsanoğlunun tarih sahnesinde inkar edilemez roller oynamış olan değişim neden paradokstan öteye gidememiştir? Kanımca baştan başlamak en doğrusu olacaktır. Önceleri insan ayak bastığı dünyayı sadece temel ihtiyaçlarını karşılamak için kullandı. Beslendi, avlandı, barındı. Fakat her insan aynı değildi. Farklı olanlar sıradanların içinden sıvrıldı. Belki biraz da kurnazlıkla lider oldular. Böylelikle toplum halk ve yönetim olarak ikiye bölündü. Halk halinden memnundu çünkü milyonlarca kişinin hayatının senin ellerinde olmasının verdiği sorumluluk onların omuzlarında değildi. Bunun üstesinden gelebilen yöneticiler sevildi ve desteklendi. Sonra insanlık tarihinin en büyük tuzağı olan zevk düşkünlüğü sardı dört bir yanı. Daha güzel cariyelere, daha çok hazinelere, daha geniş topraklara, daha rahat yaşamlara sahip olmak büyük bir zevkti insanoğluna göre. Bunun neticesinde geliştik. Vicdanımızı rahatlatmak için kullandığımız tanrılarımız, sosyal statümüzü ele veren kıyafetlerimiz, hayatımızı daha kolay hale getiren pratik ev eşyalarımız, toplumdan topluma farklılık gösteren alfabelerimiz , güç gösterisinin en büyük ikilisi ok ve yaylarımız, her şeyin kapısını aralayabilen kölesi olduğumuz altınlarımız vardı artık. Böylelikle kavramlar değişmeye başladı. Aşk, sadakat, şeref, vicdan, güç, cesaret ve daha nice insanın kendinden bile sakındığı kavramlar maddeye bağımlı oldu. Aşk güzelliğin bir sonucuydu ve güzellik algısı bir çift mavi göz, ince dudaklar ve pürüzsüz bir yüzün ötesini geçemiyordu. Güç para, cesaret cesur taklidi yapmak zorunda bırakılanların elinde bir oyuncak, sadakat paranın getirisi olan lafta bir davranış oldu. Ve bu durum kaçınılmaz olanı tetikledi. Alışkanlıklar da değişti. Önyargılar yüzünden insanları aşağılamak, hırslar ve arzular için her şeyi gözden çıkarmak, zevk için daha çocuk yaştaki kızların ırzına geçmek, para için vatanını satmak normaldi. Kanıksamıştı insanoğlu bir kere. Yeni alışkanlıklar yeni gereksinimler getirdi. Böylelikle “daha” kervanı büyüdü de büyüdü. Destansı imparatorluklarımız, gemilerimiz, göz korkutan silahlarımız, bombalarımız... Savaşa, asla kopmayacak darağacı ipimize, bir tutkuymuşçasına bağlandık. Halk öldü, öldürdü, öldürüldü. Yeri geldi savaştı yeri geldi sevişti. Kızdı da, delilercesine de sevindi. Aç da kaldı, pislikte de boğuldu. Bazen alttan aldı bazen isyan etti. Bu duygu karmaşasının ağırlığından mıdır bilinmez; gözlere perdeler indi, indirildi. Gerçekleri istenilen şekilde yorumladık. Burjuvanın yalanları, kuşun uçabilmesinden daha gerçekçiydi bizim için. Hiçbir bilgiyi sorgulamadık. Üzerine düşünsek de bizim için hali hazırda şekillendirilmiş fikirlerle düşündük hep. Kendimizin olmayan idealleri benimsedik. Vaat edilen fakat asla bizim olmayacak hayallerimiz için canımızı dışımıza taktık. Kalktık, yemek yedik, çalıştık, yemek yedik, yattık. Tekrarlayıp çarkı döndürmeye devam ettik. Sonra uzaklardan eski bir dost geldi yardımımıza: Kitaplar. En sadık dostlarımız diye nitelendirebileceğimiz kitaplar sayesinde düşünceler yayıldı. Bu sayede insanlığın tüm kirini barındıran o kalın perdelerle kör edilmiş gözler özgürleşti, karanlığa terk edilen yürekler aydınlandı, uyutulan beyinler

uyandı, saklanan gerçekler gün yüzüne çıktı. Ve insan isyan etti. Mantık yerini bastırılmış duygulara bıraktı. İçe atılan çılgınlıkların, dökülen gözyaşlarının, hapsedilen masumların, kana bulanmış vicdanların hesap sorma vakti gelmişti artık. Değişim; sırasının geldiğini anlayan oyuncu gibi olağan bir şekilde sahnedeki yerini aldı, oynaması gereken rolü oynadı. Alışılan tüm düzen yeniden değişti. Halk kontrolü ele almalıydı. Gelenekler, dinler, yasalar, rejimler, belki de düşünceler... İnsan tatmin olmuştu. Yüzyılının istediği her şeye sahipti. Atom bombaları, nükleer santraller, medeni kanun...

Peki ya yeter mi? Devam etmeyecek mi bu değişim? Ateşin keşfi, Alfabenin icadı, Peygamberlerin doğuşu, Magna Carta, Reform, Rönesans, Amerika'nın sömürülmesi, Amerika'nın bağımsızlık bildirgesi, Fransız Devrimi, Waterloo Savaşı, 1. Dünya Savaşı, Rus Devrimi, Kurtuluş Savaşı, 2. Dünya Savaşı, İnsan Hakları Bildirgesi, NATO'nun kuruluşu, Komünist Çin'in kuruluşu, Komünizm'in Avrupa'da çöküşü, Soğuk Savaş, imzalanan barış antlaşmaları... Şimdi farklı mıyız? Değiştik mi nihayet? Gözlere çekilen perdeler yok mu artık? Manipüle edilen insanlara, tecavüz edilen kızlara, dövülen eşlere, daha çocuk yaşta evlendirilen çocuklara, terörizme, verilen şehitlere, sömürülen Afrika'ya, mezhep ayrımcılığına, borcunu ödeyemediği için kendini yakan vatandaşlara, çocuğunun canı çekmesin diye bakkaldan geçerken çocuğunun gözünü kapamak zorunda kalan babaya, ailesi aç kalmasın diye kendini satmak zorunda kalan anneye, kozmetiğe harcanan 200 milyar dolara rağmen insan yardımları için ayrılan bütçenin 30 milyar doları geçmemesine, yolsuzluğa, rüşvete, din baskısı ve din üzerinden çıkar çatışmalarına, yalan propagandalarla yandaş toplayan topluluklara, kasıtlı iç savaşlara, siyaset için alınan canlara temiz(!) 21.yy'ımızda yer yok mu? Kafamızı kuma gömüp Polyannacılık oynamaya ne kadar devam edeceğiz? Eğer buna bir dur demezsek boşa gidecek onca çabanın onca devrimin hakkını nasıl ödeyeceğiz? Akıtılan kanlardan, ölen kanlardan, ölmekten beter olan ana ve yarlardan, öksüz kalan çocuklardan nasıl helallik isteyeceğiz? Değişim, isyan eden kalabalıkları susturmak için yapılanlara bir kılıf gibi kullanılırken daha ne kadar kanacağız bu kavrama? Değişim çarkı döndüren farelere verilen yemden başka bir şey değilken hala nasıl değiştiğimizi düşüneceğiz? Belki de asla değişmeyeceğiz. İşte bunun için değişim içinde boğulacağımız fakat en arzulanan paradoks olarak kalacaktır. İnsan tarihini asıl yazan ve asla değişmeyecek olan şey, insanlık tarihinden çok daha eskidir. "Duygu" dur. Ne kadar da itiraf etmeye çekinsek duygularımızdır bizi biz yapan. Şuan hissettiğimiz sevgi hala aynı sevgidir. Öfke, mutluluk, kıskançlık, korku, hırs, aşk, şehvet, gurur, kuşku, utanma, suçluluk, pişmanlık ve daha nice duygu... Asırlardır aynı duyguları hissederiz. Yüzler hep değişir ama duygular hep aynıdır. Tetiğe basan parmaklar farklıdır ama tetiğin çekilmesini sağlayan his hep aynıdır. Hissedilenler hep aynı olduğundan sonuç olarak ortaya konulan davranış da bir tekrardan ileri gitmeyecektir. İsyen duygusunun ardından yapılan değişiklikler sonucu tatmin olma duygusu hep var olacaktır. Yani insanoğlu gerçek bir farklılık yaratıp o kanlı çarkı kırmadıkça değişim sadece bir laf olarak kalacaktır. Ve tarih ise tekerrür edecektir. Aşağılanma, isyan, değişim, yozlaşma; aşağılanma, isyan, değişim, yozlaşma; aşağılanma, isyan, değişim, yozlaşma...

*paradoks Fr. Paradoxe = 1. Aykırı düşünce 2. Çelişki. 3. fel. Düşünceler arasında tartışmaya açık, kesin bir yargı içermeyen karşıtlık.

Zeynep Karasu'22

ÖZGÜRLÜK

Özgür olmalı insan ilk önce,cesur olmalı

Zamana karşı,kendi olmalı

Güneşe karşı dimdik durmalı

Üzülünce de gülünce de

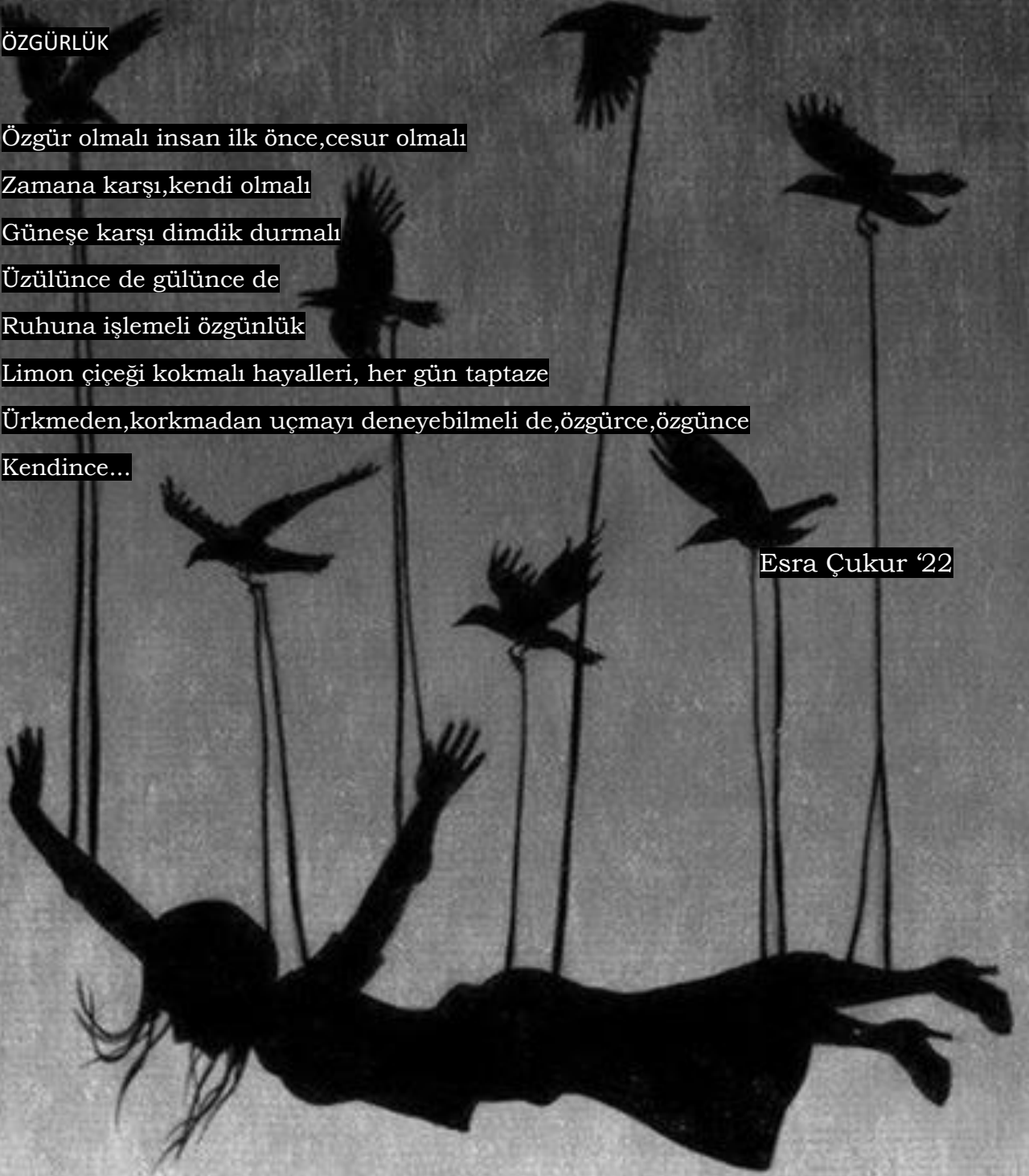
Ruhuna işlemeli özgünlük

Limon çiçeği kokmalı hayalleri, her gün taptaze

Ürkmeden,korkmadan uçmayı deneyebilmeli de,özgürce,özgünce

Kendince...

Esra Çukur '22

Bir Değişim Panoraması

Değişim, belki de zamanın kendi içindeki döngüsünde değişmeyen tek gerçek. İnsanlar, düşünceler, tarih kitapları, yasalar, evrenin kendisi bile değişir de değişimin olmadığı bir ortam hayal edilemez. Değişimin kendi içinde birtakım kurallarının olmasının yanında bu kuralların belirlendiği mantığın dayanak noktası değiştirilemez gibi gözükse de her gün sayısız hipotezin ortaya atıldığı, yüzlerce keşfin gerçekleştiği dünyamızda bu bile meçhul.

İnsanı ele aldığımızda, ben açıkçası insanın temel mizacının değişebileceğine inanmıyorum. Bir insan davranışlarını değiştirebilir, düşüncelerini kontrol altında bile tutabilir, ama insanın bilinçaltındaki küçük yaşlarda kazanmış olduğu bazı temel güdüler -Freud'un tabiriyle süperego- değiştirilemez. Bu konuda insandan topluma uzanan bir örnek aradığımızda insanların ahlak anlayışını inceleyebiliriz. Ahlak hakkında herkesin farklı fikirleri, duyguları, çelişkileri olmasına rağmen herkes ahlakın varlığını benimser ve kendi ahlakını savunur. Ahlak ile ilgili bazı fikirler zamanla değişebilir, ama insana ahlak anlayışına ilk kazandıran empoze edilmiş düşünceler ve olaylara göre alınacak kararları büyük ölçüde etkileyen duygular değiştirilemez. Toplumsal ahlak diye tabir edilen ise insanların ahlak hakkındaki ortak düşüncelerinin etik ya da töre diye önümüze koyulan yazılı ya da yazısız kanunlardır. Herkesin tek düşüncede birleşmesini isteyen kanunlar, toplumla fikir ayrılığına düşen bireylerin yaymaya çalıştığı veya kendi içinde yaşattığı ahlak anlayışıyla ters düşer ve bu insanların bir şekilde ortadan kaldırılması veya dışlanması halinde varlığını stabil şekilde devam ettirir. Ne zaman ki stratejik davranan öne çıkmış kişiler toplumu yavaş yavaş değiştirmeye başlarsa etik ve ona bağlı yasalar da değişim yoluna gider. Tarih ve politikayı düşündüğümüzde de durum aynıdır. Her ne kadar tarihte benzer olayların tekrarlanması söz konusu olsa da değişen yasalar ve dünya görüşleri sebebiyle bu olayların işleniş süreci, bıraktığı izler, alınan radikal kararlar farklılık gösterir. İnsanoğlunun var olduğu andan itibaren sahip olduğu savaşma dürtüsü, "ben" duygusuyla hareket edip çıkar elde ederek onu koruma adınadır. Ancak bu bencilliğin hiçbir zaman azalmamasına rağmen savaşın özündeki "vahşiliğin" yerine sorunların daha diplomatik yollarla çözülme arayışına gidilmesi, devletlerin çıkar elde etme yolunda değişikliğe gittiğini gösteriyor. Politikacıların da kendi yerlerini koruma ve halkı idare etme tekniklerinin mantığı aynı olsa da işleyiş biçimi farklılık gösterir. Bir kral, padişah, başbakan veya din adamı... Kullandıkları yöntemler her ne kadar "çağdaşlaşmış" ve karmaşıklaşmış olsa da insanları etkilemenin yolları hep aynıdır. Dünyayı ve onu kapsayan evreni düşündüğümüzde değişimin kurallarının kendi kendisiyle çeliştiği görülür. Biz evrenin hayatındaki ve

içindeki hiçbir şeyin olduğu gibi kalmadığını ve şimdiki halinde olamayacağını biliyoruz. Evren hakkında haberlerde duyduklarımızın bize alışlagelmemiş olmasının korkutuculuğuna rağmen bilim adamlarının belli bir mantık çerçevesi içinde dünya ve evren hakkındaki bazı bilindik olguları değiştirmesi, bilimin kurallarını da değiştirmiş olmasına karşılık yine de düşünerek olacakları tahmin edebilme yetimizi kısıtlamıyor. Mesela, zamanı nasıl çizebilirsiniz? Biz zamanı hep geçmişle geleceği birbirine bağlayan bir doğru olarak kabul ettik, ama aslında bunun doğru olmama ihtimali var. Zaman hakkında ortaya konulmuş iki anlayıştan birisi, bizim bildiğimiz doğrusal zaman, yaşanmışla yaşanacak olanı neden-sonuç ilişkisine bağlayarak açıklamayı tercih ediyor. Buna göre, eğer bir zaman makinemiz olsa ve geçmişe gidip bizim dünyamızda olmamış büyük bir olayın faili olsaydık şimdiki zaman ve gelecek zaman bu olayın sebep olduğu sonuçlardan etkilenirdi. Ama anlayışlardan ikincisi, yani döngüsel zamandan bahsediyorsak olayın yaşandığı andan itibaren bir paralel evren oluşur ve bu evren olayın sonucunu yaşamaya devam ederken geldiğimiz evrende her şey olduğu gibi devam ederdi. Eğer bilimden ve gerçeklikten bahsediyorsak bu örnekteki ikinci anlayışın ispatlanması ihtimalinde fizikte ve doğru algısında büyük değişiklikler olur.

Doğru olandan bahsetmişken gerçeğin kendisi değişebilir mi? Ben buna kesin bir yanıt veremiyorum, zira birbiriyle çelişen iki düşüncem var: Hayır, çünkü olup bitmiş ve etkilerinin devam ettiği bir durumun yokluğundan bahsedemeyiz. Olan olmuştur ve bunun en büyük tanığı evrendir. Evet, olup bitenin bize anlatılma şekli onların gerçekliğidir, ama kimse evren kadar objektif olamadığından şu zamana kadar bildiğimiz şeylerin doğruluğu aslında çok da kesin değildir. Düşünebilme ve farkına varabilme yetimiz bizi olan biten her şeyden anlam çıkarmaya ittiğinden, bilinçli ya da bilinçsiz, olayları farklı yansıtırız. Bu yüzden, kulağa materyalist bir söylem gibi gelse de görüp farkında olabildiğimiz varlıkların haricinde bildiğimiz her şeye kuşkuyla bakmamız gerektiğine inanıyorum. Bu kesinlikle yaşadığımız olaylar hakkında düşünmeyi bırakalım, demek değil, aksine o koca koca kitapları yazanların da olayları yanlış yorumlayabilme olasılığını göz önünde bulundurarak ve kendimizi sabit fikirlerden kurtararak her zaman değişimi kabul edebilmeliyiz.

Pelinsu Göçmen Hz.F

Nerden geldiđi belli olmayan bir kahve kokusu
Sisli rüyalarla kaçıyor bu derin uyku
Turuncu erikler ve tırmandığımız dut
Her yer kıızıla boyanınca git ve unut

Çalar saat bu sabah benim için biraz daha uyu
Yorgunum, sabahın köründe İstanbul
Sol elimde bir de ağır bavul
Tıkır tıkır tıkır, mışıl mışıl uyu

Rüyalarda turuncu erikler ve tırmandığımız dut
Kahve kokusu, dolmuş geliyor, insanlar var
Çok insan var, nerden geliyor?
İnsanlar anlamıyorlar.

Bir daha görür müyüm seni bilmem?
Her yer kıızıla boyanınca unutturum
Çalar saat ve kahve
Güneş sanki hiç doğmayacak

Sisli güzel bir rüya, İstanbul gibi
Çalar saat unut beni sonra da çek git
Her yer kıızıla boyanıyor
Bu kahve kokusu nerden geliyor?

Zeynep Doğu'19

biraz kayıp gibi

birlikte geçirilen birkaç kısa gün belleğine kazınıp kalmış, bir daha da hiç gitmeyecekmiş gibi

her mutsuzluğunda bu günleri hatırlayarak teselli bulacakmışsın gibi adı sende her şeyi barındırıyormuş,

birkaç yalnız harften dizeler düzüyormuşsun, şarkılar yazıp

ezberliyormuşsun gibi adı rüyalarını süslüyor, tek bir kelime gününe gecene dönüşüyormuş gibi

olamayışınızı kabullendiğin çok olmuş, ama olduğunuz zamanlar da

sanki yanbaşıdaymış, elini uzatsan dokunacakmışsın, biraz uğraşsan bulacakmışsın, sımsıkı tutacakmışsın gibi

ve bu kez bildiğinden ayrılık vaktini, akışını değiştirip zamanın, o ana hiç varmayacakmışsınız gibi

elini hiç mi hiç bırakmayacakmışsın gibi.

hala berabermişsiniz, hep senleymiş gibi

birlikte gitmediğiniz bir şehrin, bilmediğin bir sokağında onun nefesini duyuyormuşsun,

kulağına eğilip sana fısıldıyormuş gibi arkandan

ama her döndüğünde de,

kaybolmaya mahkum gibi.

sanki yolda başını çevirsen,

rastgele birine, koşsan sarılsan bi anda

döndüğünde onun bakışlarıyla karşılaşacakmışsın gibi.

dönüp sana sımsıkı sarılıp teselli edecek,

sonra da öpecekmiş gibi.

şarkılar, ah! o şarkılar ne zaman çalsa

aynı anda, aynı şarkıda o da seni düşünüp uyuyamazmış gibi

bir şiir dizesi-ki o şiir okumaz bilirsin-

nerede bir ayrılık şiiri görse özleyip senin resmine bakacakmış gibi

ve içten içe de tüm bunları kafanda kurduğunu biliyormuşsun gibi

sırf o yazsın diye yaptığın her şey başarısız olmuş da hiç yazmamış gibi
hiç aramamış, hiç neden ağladığını sormamış ve hiç de sormayacak gibi
onun için yaşanıp bitmiş birkaç kısa günün
senin hayatında bir dönem açıp kapıyor olması gibi
ve işte bu kadarmış gibi.

bunu bilmenin elden hiçbir şey getirmemesi gibi
sevilmemekten gelen tuhaf sancıyı sonunda kabullenip köşene
çekilmişsin ve sadece geceleri böylesine yoğun belirliyormuş gibi zihninde
gidişini açıklayamıyormuşsun gibi.

anlatsan kimse anlamayacak,
zaten kelimelerin de kaybolmuş gibi.

şiddetle dışa vurduğun, kıran dökken bir acı değil de
öyle naif, öyle içe döndürten, özenle yıkan bir acıymış gibi.

bir nakış ustasının titizliğiyle ince ince işleniyormuş gibi.

ve dönüşümün bittiğinde, gelse görse seni, bir harabe olduğunu fark
etmeyecekmiş gibi.

baksa ve yerde kırıklar bulsa,

sana ait olduğunu anlamayacak, sebebin kendisi olduğu aklının ucundan
bile geçmeyecekmiş gibi.

çünkü öylesine ses çıkarmadan kırılmışsın

kimse duymamış,

kimse hissetmemiş gibi.

o bile,

o bile hiç bilmeyecekmiş gibi.

arkasından atıp tutamazmışsın,

çünkü onu buna yakıştıramıyormuşsun, onu bu kadar alçaltamazmışsın
gibi.

ve her gelişinde tekrar kollarını sarıp hayatına buyur edecekmişsin gibi
onu.

hatta ona bir kez olsun kızamamış, sitem edememiş

sadece yokluğundan gelen özlemle birkaç yaş dökmüşsün gibi
arkasından.
yabancı nefeslerde onu bulmayı beklememen gerektiğini acı yoldan
öğrenmişsin
ve pes etmişsin gibi karanlıkla dost olarak.
gönüllü bir esaret bu
ve sırf bu yüzden kendisini içinden ne zaman azat edeceksin, hatta hiç
edecek misin sorusuna verebilecek bir cevabın bile yokmuş gibi.
yalnızca gibilerden oluşuyormuşsun gibi.
yine de tüm bu gibilerin arasında,
gelmeyeceği gerçeğini benimseyerek büyümüşsün gibi gözyaşlarıyla.
ama yine de,
gelse,
görsen şimdi,
dayanamaz ağlarsın.

Bordo

Değişimin kapımızı çaldığı anı nasıl anlarız?

Poyraz, keskin bir bıçak misali yüzüme değip geçtiği zaman kendi kendime sorduğum soru işte tam olarak buydu. Beni günlerdir uykusuz bırakması bir yana, bir de birine sorduğumda cevap alamayacağımı kabullenmemdi beni bitiren şey. Kimse tek bir saniyesini bile benim bu soruma ayırmayacak, kendi işlerine devam edecek ve ben yanlarından ayrıldığım zaman kendi aralarında gülüşeceklerdi.

Haftalarımı bu soru üzerinde kafa patlatarak geçirmiş olmam ve yavaştan kafayı sıyıracakmışım gibi hissetmeye başlayışımı beni bu zifiri karanlıkta yol kenarındaki bir parka atan.

“Geri dönüşü olmayacak korkusuna rağmen direnmediğin, seni bekleyen yepyeni hayata kendini korkusuzca bıraktığın andır belki de.”

Bir fısıltı kadar sessiz olan bu cevabı alınca irkiliyorum.

“Korkmana gerek yok, benim. Söyle bakalım, gecenin bu saatinde parkta yalnız başına ne işin var?”

Panik ve uykunun vermiş olduğu sersemlikle yüzüne uzun uzun bakıyorum. Gür kirpiklerinin arasından süzülen bir damla yaş, keskin hatlı yüzüne iniyor. Bu haliyle bana öylesine benziyor ki...

“Özür dilerim, kimsiniz?” sorusu dökülüveriyor kurumuş dudaklarımın arasından. Aramıza, kalp atışlarını bile duyabileceğim kadar derin bir sessizlik giriyor. Yüzüme hayal kırıklığıyla bakarken gözyaşlarını gizlemiyor bu sefer benden. Elinin tersiyle siliyor onları. O an, onun kim olduğunu anlıyorum:

Küçüklüğümü meğer!

“Birkaç yıl önce sana bambaşka bir hayat vaat eden o kadınla tanıştığında hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını bilmiyor muydun?” Salıncakta bir ileri bir geri sallanırken aniden duraksamama neden oluyor bu söyledikleri. O ise cevabımı bile beklemeden atılıyor:

“Biliyordun bence. Buna rağmen hayır demedin. O kadar sıkılmıştın ki hayatından... Her dakikanın aynı olmasından şikâyet ediyordun. Kimseyi dinlemeden inatla kendi bildiğini yaptın. Kanıtlamak istiyordun kendini. Her şeyi kendisi deneyimlemek isteyen asi ve gururlu bir delikanlı... Dün gittiğim sergide, hayatını değiştiren o kadını ince fırça darbeleriyle resmettiğini gördüğümde, aslında kendini çoktan kanıtlamış olduğunu fark ettim.”
Bunu işitince hafiften tebessüm ediyorum. Demek ki o kadın sadece tablomun modeli değil, aynı zamanda o çekingen, gizemli çocuğu “ben” yapan kişiymiş de...

Mondschein

MERHAMET

Kıyıya vuran minik bedenler hepimizindir belki de
Biz yemek beğenmezken attığımız kahkahalar susar da,
Bir annenin feryatları duyulabilir bir gece
Benim kardeşlerim açken Suriye’de Kudüs’te ve daha nicelerinde
Tek bir el yeter mi sizce acılarını hafifletmeye
“Elimizden gelen bu.” demeyi kesersek belki de
Kalbimizde yer açılır minik kalpler için de
Sofralarımızdan pahalı viskilerimizin kalktığı gece
Bir lokma ekmek ayrılır belki mültecilere
Tüm dünya suskunken bin bir tecavüze
Yardım etmek yetenek olmuş her canıye
Merhametten söz etmek de ne?
Lütuf olmuş yaşamak her ferde, her gence, her bebeğe
Tüm bunların içinde bir umut yeşeriyor kalbimde;
Çünkü iyi insanlar yaşıyor hala benim hayallerimde
Sonra kafama dank ediyor beliriveriyor yaşlar gözbebeklerimde
Beni havalara uçuran şarkıyı dinlerken
İçinde bulunduğum hava gibi bir histe
Şarkının son sözleri gibi umutlarım tükeniyor, zaman da daralıyor gittikçe
Sonra uyanıyorum vicdansız kalplere bürünen mutlu, huzurlu bir güne (!)
Nefes alabildiklerini düşünüyorum, hissediyorum bencilce.

Esra Çukur’22

Bak yine sabah oldu. Uyandığında aklında bir ninni vardı. Ninnileri nereden ve ne zaman öğrendiğini bilemezsin. Tarih öncesinden beri aklındadır ya da bütün sahip olduğu, insanlara dağıttığı sevgisi olan yaşlı bir kadından aldığı armağandır.

Hadi kalkma vaktin... Güneş doğmadan da sabah oluyor artık. Kara gecenin tam ortasına sabah dediler. Biliyorsun ki onun adı gece, ısrarla tekrar etseler de yer değişmez zihinlerde: uzaktaki yıldızlar ile gözlerini kamaştıran güneşten bir hüzme.

Odalar karanlık, perdeyi açıyorsun tek ışığın sokak lambası. Dışarıda yankılanan bir servis kornası. Hayır senin kalbin asla kararmayacak. Dipsiz çukurun dibinde de yaşasan kalbin sana bir ışık olacak. Madem ki geceye sabah diyorlar, o zaman gece temiz yüreklerimiz kadar aydınlık olacak.

Aklında bir düşün, kalbinde bir arzu var mıydı sabah gözlerini açarken? Oysa bizi biz yapandır güne hayallerle başlamak. Pastanedeki poğaçaların kokusunu taa uzaktaki yatağımızın içinde almak ve o gün bir şeyler yapmak düşüncesiyle sıcak yataktan doğrulup, canlanmak. Umutların var mı geleceğe dair? Bir şeyler değişecek mi hayatında yoksa hep mapus mu kalacaksın o hapsedildiğin karanlıkta?

Öfkelen. Haline öfkelen ama asla karanlıkla dolmasın kalbin. Karanlığın bir kaynağı yoktur evrende. Hiçbir şey yapmazsan karanlık olur. Perdeyi açmazsan karanlık olur. Işığı açmazsan karanlık olur. Oysa emek gerektirir bir yeri aydınlatmak. Sen insan gözlerinde parlayan ışığı, çocukların yüzündeki kahkahayı gör diye yanıp durmaktadır güneş ve yıldızlar. Karanlık, durağan ve var olandır, aydınlıkta gülen yüzler ve temiz kalplerle yaratılandır.

Fark ettin mi? Sen de değişiyorsun. En istemediğin yere gidiyorsun. Birer birer yitip gidiyor kendinde sevdiklerin. Naifliğin yitiyor, merhametin köreliyor. Çevren değişirken, kalpler kararırken, böylesine kirli bir yerde mümkün değil elbet değişmemek. Ama öyle ol ki, en karanlık kalplerin yanında ışıklar saçsın senin kalbin, tertemiz beyazlığını izlesin burnuna kadar kire batmışlar.

Başlangıç

Gökyüzü sessizce ağlayan bir kadına,

Bulutlar ise o kadının kalbine benziyordu.

Kapkara bulutlar, şehrin üstünde parça parça olmuş, kanarcasına, yağmur damlalarını boşaltıyordu.

Gökyüzü, tehlikeli, hatta ürkütücüydü.

Sabırlarıyla tanıdığımız dalgalar yıllardır aynı kayalıklara vurmaktan sıkılmışlarcasına kıyıları dövüyordu.

Boğaz'ın rüzgarları buz gibiydi. Teninize değdiğinde kırık camların üstüne düştüğünüzü sanardınız, işte o kadar soğuk esiyorlardı.

Yorulmak nedir bilmeyen martılar dondurucu rüzgara karşı çaresiz bir mücadele içindeydi.

Beşiktaş Sahili'ndeki deniz kenarı banklarından birine oturmuş, uzun pardösülü, yaşlı bir adam vardı. Onun kadar huzurlu olmayı eminim çoğumuz isterdik. İstanbul'un bütün heybetiyle kükrediği bir gecede, adam elinde sigarasıyla martıların rüzgara karşı verdiği hiç de adil olmayan mücadeleyi izliyordu. Yüzündeki sıcak tebessüm, iki şeye işaret edebilirdi: Bu yaşlı adam ya kazanmak istediği her şeyi kazanmış, belirlediği her hedefe ulaşmıştı ya da ilerleyen yaşıyla birlikte olmak istediği noktaya varabileceğine olan bütün umudunu kaybetmişti. Bu tebessüm ya bir hükümdarın fethettiği şehri izlerken ki gülüşüydü ya da boyundan büyük işlere kalkışmış birinin kendisiyle alay edişi.

Tıpkı bu adama benzeyen ve en az onun kadar umursamaz iki kişi daha vardı o gece İstanbul'da. Onlar derme çatma bir masanın etrafına oturmuş, susuyorlardı. Masanın olduğu odadaki tek ışık korkak korkak parlayan bir mumdu. Dışarıdan gelen ıslak toprak kokusu, pencerenin iç tarafında sigara, mum ve anason kokularıyla harmanlanmıştı. Mum masanın üstüne odayı aydınlatacak ama masayı ve yüzleri gölgede bırakacak şekilde konmuştu. Anlaşılan tek şey, birinin kadın diğerinin erkek olduğuydu. Adam sandalyeye yatar gibi oturmuş, mum alevlerinin ve gölgelerinin valsini izliyordu. Kadın her an kalkacakmış gibi oturmuştu sandalyeye, sanırım ellerini açmış, parmaklarını seyrediyordu. Bir de masanın yanındaki rakı ve su şişeleriyle, masanın üstündeki üç kadeh seçiliyordu odanın loşluğunda. Hem kadın hem de adam konuşamayacak kadar gururluydu. Böyle insanlar içlerini dökemez, hissedemezdi. Onlar ağlamayacak kadar sert, ağlatmayacak kadar hassas olmalıydı. Aksini zayıflık olarak görürlerdi. Belki de asıl güç, asıl cesaret, hissettiklerini kabullenmek için gerekliydi. Bu yüzden susuyor, içiyorlardı.

Her ikisi de konuşmak istiyordu. Ancak ne diyeceklerini, nereden başlayacaklarını bilmiyorlardı. Farkında değillerdi ama ikisinden biri ağzını açacak olsa hemen kendine engel olup bir sigara yakıyordu. Dışları sustukça içlerindeki ses daha gür çıkıyordu. Bu sessizlik ikisini de boğacaktı. Adam, konuşsa bile kadının anlayamayacağını; kadın ise konuşmasa bile adamın kendisini anlayacağını düşündüğü için konuşmuyordu. Kadın bu düşüncesinde genel olarak haklıydı. Tek sorun adamın kadını yanlış anlamasıydı. Adam hislerine karşılık alamayacağını, onları yeterince iyi anlatamayacağını düşündüğü için hep susmayı seçmişti. Kadın ise bu sessizliği ilgisizlik olarak algılamış ve gururu yüzünden masanın diğer tarafındakine karşı olan sevgisini hiçbir zaman belli etmemişti. Bu durum her ikisini de umutsuz vaka olmaya itmiş, en azından onları öyle olduklarına inandırmıştı.

Adam, gardını ilk indiren taraf olmuş ve konuşacak cesareti kendinde bulmuştu. Sesinde uzun süredir zihinde kurduğu, üstünde enine boyuna düşündüğü cümleleri dile getiren bir insanın aceleci kararlılığı seçiliyordu.

-“ Eğer degeceğini hissetseydim,

Çok değil,

Bir nebze umut

Kalmış olsaydı içimde,

Savaşırdım.

Senin için.

Bizim için.

Dışimle tırnağımla.

Değmezdi, biliyorum.

Ben vazgeçtim.

Ben bittim.”

Bunları düşündüğü kesinlikle doğrudu ama hissediyor muydu?

Kadın, hiç beklemediği bu ani çıkışa ne tepki vereceğini bilemiyordu. Birkaç kez konuşmayı denedi ancak hiçbir şey söyleyemiyordu. Bir an için, istemsizce, içinde bu adamın olmadığı bir hayatı hayal etti. O birkaç saniye bile gözlerinin dolmasına yetmişti. Bir ömrü onsuz geçirmek mümkün olabilir miydi? Az önce ne yapacağını, ne istediğini, bilmezken şimdi korkuyordu. Çünkü ne olursa olsun bu adamı hayatının bir köşesinde istiyordu ama bunu nasıl sağlayacağına dair en ufak bir fikri yoktu. Birdenbire omuzlarına yüklenen, göğüs kafesini ezen bu ağırlığı kaldıramayacağını hissetti ve çaresizlik içinde ağlamaya başladı.

Kadın hayatı boyunca iç dünyasını kendine saklamış, hiçbir duygusunu dış dünyaya açmamıştı. Bu nedenle adamı sevdiğini kendisi bile yıllarca fark etmemiş, ona ne kadar değer verdiğini anlayamamıştı. İçinde bulunduğu bu durumdan bir çıkış yolu bulamaması sadece bundan kaynaklanıyordu, ne hissettiğini bilemiyordu.

Artık ipler adamın elindeydi. Kadının hıçkırığa hıçkırığa, boğulacak gibi ağlaması onun adamı sevdiğini gösteriyordu. Yine de kadının sessizliği, adamın kafasını biraz daha karıştırmıştı. Vazgeçtiğini, yorulduğunu söylemişti. Kadın da böyle bir anda susarak onu daha fazla yoruyordu. Adam artık buna dayanamayacağını hissetti, ayağa kalktı, kadının elini tuttu ve gözlerinin içine bakarak:

-“Özür dillerim.” Dedi.

Ardından neredeyse koşarak kapıya yöneldi. Eşikte bir an için durakladı. Kadını sayıklamasını duydu:

-“Gitme, seni seviyorum.”

Daha önce bunları duysa hiç şüphesiz adam, geri döner ve kadına var gücüyle sarılırdı. Şimdi ise bunlar yalnızca geç kalmış sözlerdi.

Alperen D. Maden
06.09.2016

DİLİMİN UCUNDA

En karanlık gecenin sabahında,

Güneş doğmadı mı?

Dolunaya dönen Ay, Hilale dönüşmedi mi tekrar?

Ya da,ya da...

Karanlık bir gökyüzünde

Yıldızlar belirmeyecek mi hiç?

Umutların tükenmedi senin

Sadece saçlarıyla oynanan küçük bir kız çocuğu gibi,

Uykuya daldılar.

Uyandırabilirsin onları, dokunmaya korkma!

Hem zaten insan yaşam biletine kızar mı,küsebilir mi hiç?

Hadi ama!

Yetişebilirsin belki de son olan vagona

Senin için de bir yaşam var o sayfada

Hem zaten yanındakilere de baksana

Hepsinin ihtiyacı var, senin onların umutları olmana

Esra Çukur'22

EYLÜL SABAHI

Bir eylül sabahına gözlerimi açtığımda
Anlarım ki duramam buralarda
Beklemeyin beni a dostlar
Denizler, gökler beni çağırır

Biner kayığıma çıkarım yola
Suyun üstünde salına salına
Nereye varacağım mühim değil
Denizler, gökler beni çağırır
Dalgaların sesi kulaklarımda

Rüzgar tüm hırçınlığıyla kollarımda
Yaşamımın son noktasında
Denizler, gökler beni çağırır
Bu dağlar, bu çiçekler
Özlemiyle yandığım beni bekler
Zamanı unutana deli derler, bırak desinler
Denizler, gökler beni çağırır

Deniz fenerinin ışığında
Yavaş yavaş karışırım doğaya
Beklemeyin beni a dostlar
Denizler, gökler beni çağırır

Bengisu ÇAĞLIALTUNCU

Witman

Mavi Kaplı Albüm

Ömrünün son sabahına uyandığında her şeyden bir haber olmanın verdiği muntazam huzurla iki bardağa çay koydu, biri açık. Ellerinde dökmemek için sıkı sıkıya tuttuğu çay bardakları, yüzünde ise sevimli bir tebessüm oturma odasına yarı aceleyle yürüdü. Kırk yedi senelik mutluluğunda aksatmadan sürdürdüğü bu çay sevdasını eşiyile birlikte tatmak içindeki söküük duyguları hep yamardı. Ne acı varsa o an hepsini dindirirdi. O kırk yedi sene boyunca değişimden itinayla uzak durmuşlar, nefret etmişlerdi. İlk gün ne kadar sevdilerse birbirlerini, şu bulutların güneşi sakladığı sönük gün de o kadar seviyorlardı. Gözlerindeki o eski çocuk yetmiş yaşında da hala çocuktü.

Adamın içindeki korku da değişmedi onca sene. Biricik eşini bir gün uyandığında eski ahşap divanın üstünde görememe korkusu sürekli kabuslarına giriyordu. Ancak kendini doktor raporlarının temiz çıkmasıyla avutuyordu. Kendi raporları, ilaçları aklına bile gelmiyordu.

Eşi bitmiş çay bardaklarını mutfağa götürdükten sonra mavi deri kaplama bir albüm gördü. Titreyen ellerini yavaşça yaklaştırdı, yavaşça üzerindeki tozu üfledi. Bu onu biraz öksürttü. Albümü aldı ve adamın yanına oturdu. Albümü açtılar ve her fotoğrafa uzun uzun baktılar. Kalpleri farklı atıyordu o hatıraların karşısında. Büyük bir saygı hissettiler. Kadın sayfaları yavaş yavaş çevirirken adam onu izliyordu. Bilekleri incelmışti. Elleri kırış kırış olmuştu. Alyans yüzük parmağında yer etmişti. Gözlerine baktı. Hala balkondaki o sardunyanın yaprağı kadar canlı yeşildi. Ve şüphesiz o hala eskisi kadar zarifti.

Kadın o gün evden çıkmak istemiyordu. Bir arkadaşı uğrayacaktı. Adam çarşıya çıkmak için hazırlandı, eşini öptü ve ağır adımlarla çıktı. Aradan birkaç saat geçmişti. Terzide oturmuş eski dostuyla sohbet ederken acı acı çalan telefon onu huzursuz etti. Telefonu açtı. Terzi yaşlı adamın elinden kayan telefonu gördü. Elleri titriyordu. Ağlıyordu. Ancak ne bir mimik, ne de bir ses... Donup kalmıştı.

Evet, ömrünün son sabahına uyanmıştı adam. Habersizce, safça... İki çay doldurmanın tesellisiyle... Ömrü o ahşap taburede otururken terk etmişti onu; vedasız, son bir kez sarılmadan. Ertesi sabah nasıl olacak da tek bardak dolduracaktı? Onun o söküük duygularını kim yamayacaktı. Kırk yedi sene sonra bir şeyler değişmişti. Büyük şeyler. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. O mavi kaplı albüm ise bir daha hiç açılmayacaktı.

İlgın Çağla Özcan

Bir çocuğum kırlarda koşuyorum
Elimde ipinden çektiğim bir araba
Her yerde peşimde taşıyorum.
Ellerimde dünyanın tozu
Saçımdaki terlerle içilen bir su kadar
Seviyorum bu yaşamayı.

Bir çocuğum kilimlerde emekliyorum
Gözlerim kocaman açılmış meraklı
Her tanıdığım insanla daha da meraklı
Keşfeden bir çocuk gibi ;dişlerimle tadarak yaşamayı
Ekşiyi tatlıyı ve acıyı
Arıyorum hayatın küçük,
Tatlı parçalarını.

Bir çocuğum, çocukcasına heyecanlı
Sesler duyuyorum bir yerlerden geliyor
Top oynayan çocuklar beni çağırıyor
Dizlerimde kabuk bağlamış yaralar
Kaşıma derler ama kaşımak gerek
Korkmadan, kaçmadan
Bu hayatı yaşamak gerek

Atacan Emre Anaklı

BÜYÜK RESİM

"3. DOĞA KONULU FOTOĞRAF YARIŞMASI

Başvuru tarihleri 29.09.2015-03.02.2016

Ödül: 20.000 TL"

Bu ilanı gördüğümde monoton, sıkıcı, yoksul hayatımda bir şeylerin değişebileceğine olan sönmüş inancım, umudum tekrar alevlendi. Hayatımı değiştirebilecek tek şey belki de buydu. Ya da kalan tek şey... Önceki bütün trenleri kaçırmıştım. Ama bu... Bu gerçekten benim için bir fırsat olabilirdi. Karşıma çıkan birçok fırsatı elimle itmiş, itmediklerimi de değerlendirememiştim. Bu sebeple de başka bir tane daha çıkmasına olan inancım tamamen yok olmuştu. Ta ki bu ilanı görene kadar.

Gördüğümde acilen bir şeyler yapmam gerektiğini biliyordum. Bir yerden başlamam gerekiyordu. Hemen ilanın fotoğrafını çektim. Eve gidip belirtilen internet sitesindeki şartları okudum ve kaydettim. Birkaç sene önce yaşamımı üzerine kurmayı planladığım yarı profesyonel fotoğraf makinemi çıkardım. Evet birkaç sene önce kurduğum hayal tam da buydu: Muhteşem fotoğraflar çekecek, değişik kentlerde büyük sergiler açacaktım. Çektiğim fotoğraflar insanlar tarafından hayranlıkla karşılanacaktı.

Bu hayalleri kurduğumda pek de çocuk sayılmazdım aslında ama okulu bitirince hayatın gerçek yüzüyle karşılaştım sanırım.

Kameranın üstü biraz tozlanmıştı ama hala ilk günkü gibi çekimler yapabiliyordu. Şimdi yapmam gereken şey gidebileceğim yerlerin listesini yapmaktı. Botanik bahçeleri, ormanlar, milli parklar, hayvanat bahçeleri, hatta belki tarlalar... Önce hangisinden başlamalıydım?

Belgrad Ormanı'na gittim. Başlamak için iyi bir yer miydi bilmiyorum. Acemiliğimi üstümden atmam gerekiyordu. Birkaç fotoğraf çektim. Başta güzel değillerdi tabii. Müthiş bir kareyi saniye farkıyla kaçırmamanın yarattığı öfke ama aynı zamanda da hırs... Birkaç saat sonra eski yeteneğime kavuşmuştum.

Bir sonraki durağım Japon Bahçesiydi. Buraya sabah erkenden gittim ve bütün günümü harcadım. Elbette bir Kraliyet Botanik Bahçesi gibi değildi ama çok güzel fotoğraflar çıkmıştı. Rengarenk çiçekler, çeşit çeşit bitkiler, değişik gövdeli ağaçlar... Sanırım en güzel fotoğraflar buradan çıkacaktı. Ama tabii ki böyle düşünüp de peşini bırakmadım. Gidebildiğim kadar çok yere gitmeliydim. Gittim de. Çekebildiğim kadar çok fotoğraf çekmeliydim. Çektim de. Çeşit çeşit yerler gördüm, çeşit çeşit hayvanlar, çeşit çeşit bitkiler çektim. Akla gelmeyecek yerlere kadar gittim. Şehir dışına da çıktım. Bu yarışma gezmem için de vesile oluyordu. Birikmiş paramın götürdüğü yere kadar gittim.

Başvuru tarihi yaklaşıyordu. Elimde bir sürü fotoğraf vardı ama hiçbiri beni tam olarak tatmin etmemişti. Bahar ayları yavaş yavaş sona eriyordu. Doğanın belki de en güzel olduğu aylar... Canlılığın sembolü... Yaşamın sembolü... Sonbahar da güzel mevsimdi ama o daha çok ölümü çağırıyordu.

Yazın giderek yaklaşması süremin sonuna yaklaştığımı haber ediyordu. Yaz da fotoğraf çekmek için iyi bir mevsim değildi. Bitkiler kurur, hava giderek ısınır. Artık çekmek yerine seçmem gerekiyordu ki bu benim için daha büyük bir meseleydi. Yarışmacılar sadece bir fotoğrafla katılabiliyorlardı. Kendimi adeta ölümle kalım arasındaki çizgide yürür gibi hissediyordum. Birkaç tane fotoğrafı eledikten sonra bunu tek başıma başaramayacağıma karar verdim ve fotoğraftan anlayarak yakın arkadaşlarımdan birini aradım. En kısa zamanda bana gelmesi gerektiğini söyledim. Şimdiye kadar beni hiç yüzüstü bırakmamıştı. Nitekim ertesi sabah bunu kanıtlamak istercesine kapımda belirdi. Kahvaltısını bile etmeden gelmişti. Birlikte güzel bir kahvaltı yaptık, sohbet ettik. Sonra ona fotoğraflarımı göstermeye başladım. Hepsine hayranlıkla bakıyordu. Göstermeyi bitirdiğimde "Senin seçmemeni anlayabiliyorum, hepsi o kadar güzel ki!" dedi. Fena değillerdi ama bu kadar beğenmesini beklemiyordum. Sonra birlikte her fotoğrafın üstünden tek tek konuşa konuşa tekrar geçtik. Birkaç saat sonra bir mola vermeye karar verdik. Dışarı çıkıp bir kafeye oturduk ve kahve içtik. Anlaşılan bütün gününü bana ayırmıştı. Tekrar eve döndük ve tekrar fotoğrafların başına geçtik. Ansızın durdu. Ağzı açık hayretler içinde ekrana bakıyordu, ben de ona. Kendini toparlaması zaman aldı. Neden sonra bana dönüp "Ben bu fotoğrafı daha önceden neden görmedim?!" dedi, "Çünkü görüp de fark etmemem mümkün değil." Şimdi ise ben şoka girmiş bir vaziyette ona bakıyordum. O fotoğraf tarlada çekilmiş basit bir buğday başağıydı. Hafiften başını eğmiş, arkada da gün batımındaki kızıl güneş... Bu fotoğrafta ne bulmuştu ki? Hafiften çekinerek "Yok ben o fotoğrafı elemişim. O yüzden görmemişsinizdir." dedim. O hayretler içindeki yüzünü ve şaşkın bakışlarını ekrandan alıp bana çevirdi. Adeta "Sen delirdin mi?!" der gibi bakıyordu. Yine çekinerek "Neden bu kadar şaşırdın ki? Alt tarafı basit bir buğday değil mi?" diye sordum. Kendisinin fark ettiği şeyi göremediğimi anlamış olacak ki yüzü normal halini aldı ve açıklamaya başladı "Ah Serra!.. Küçük resme değil büyük resme bak. Bakış açın dar olmasın. Dar olursa farkı göremezsin. Bu aynı şuna benziyor: Her insan her gün aynı rutini yaşadığı halde dünya her gün değişiyor. Ya da bir hayvan da masa gibi taneciklerden oluştuğu halde biri canlı biri cansız olabiliyor. Eğer sen insanlara takılı kalırsan dünyanın değişmediğini görürsün,

taneciklere takılı kalırsan hayvanla masanın aynı olduğunu görürsün. Şimdi bu anlattıklarımı dikkate alarak fotoğrafa tekrar bak." Dediyini yaptım. Şimdi orada o basit buğday başağının yerinde uzun kirpikli bir göz duruyordu. Göz alıcıydı. Başını eğmiş buğday başağı batan güneşin üstüne kapanarak bir göz oluşturuyordu. Buğdayın kılçıkları ise uzun kirpikleri... Şimdi ben de ekrana büyülenmiş gibi bakıyordum...

Pelin Yücel'21

FER

Son kez ışıklar söndü
Gözünün ferî olmasa
Karanlıkta çaresiz bir kördü
Işığı gören geldi ve geldi
O gözler yorgun umutlarına
Yaşlı ruhlarına değdi

Vakit sabaha yaklaştıkça
Güneş içeri doğru akınca
Gözler çoktan unutuldu
Eski güneşleri artık adeta
Bir mum gibi öğle vakti
Birdenbire değersiz oldu

Gece çöktüğünde ise
Son bir kıvılcım aradılar
Belki bir fener belki mum
Belki bir yürek belki ruh

Orada bir ölü vardı huzursuz
Kimse göremezdi gece vakti
Kimse bir kefen bulamazdı
Karanlıkta hepsi kusursuz
Ama fakat ferden yoksun
Sorun da buydu
Hepsi işte ışığı bulup
Kendini unuttu.

İlgın Çağla Özcan

Uyumadın biliyorum. Gözlerin açık. Tavana bakıyorsun. Başın dönüyor. Zayıfsın. Daha az içseydim diyorsun. Kendinden emin bakışların yok artık. Yerini huzursuzluk almış. Aklında hiçbir şey yok. Ne aşkların. Ne korkuların. Ne kaçtığın sorumlulukların. Yalnız kendini düşünüyorsun şu an. Sabahı ve doğacak güneşi. Uykuya dalabileceğin ilk anı. Gözlerini kapıyorsun. Perdeden ışık giriyor odana. Göz kapaklarından ışık giriyor gözüne. Işıklar dönüyor beyninin içinde. Uzun pozlanmış bir dönme dolap. Açıyorsun gerisin geri. Tavana bakıyorsun. Burnundan nefes alıyorsun. Gözlerin açık. Uyumadığını biliyordum.

Zemheri

Soyutlandım hayatta
Var mıyım artık bilmiyorum
Zaten var mıydım onu da bilmiyorum
Görünmüyordum, duyulmüyordum
Beni hissedemeyen, anlayan kim vardı?
Tek başıma oturur izlerdim insanları
Tanrı mıydım ben yoksa?
Herkesi izlerdim
Kimin ne olduğunu bilirdim
Atacakları her adımımı
Önceden tahmin ederdim
Tanrı gibi ben de görünmüyordum
Ama varlığıma inananlar vardı
Ama olamazdım ben tanrı
Benim yüce, kutsal bir anlamım olamazdı
Ama belki de bir melektim
Kimsenin işine karışmayan
Saf bir yokluk
Dolanıyor varlıklar içinde
Ama melek olmak daha imkansız
Onların yaratılış amaçları varken
Ben ne yapıyordum?
Hem varlığını sorgulayan bir meleği
Tanrı neden yaratsın?
Ama tanrıya karşı çıkmış
Bu yüzden cennetten kovulmuş
Kanatsız bir meleksem
Ya şeytansam ben
İnsanların var oluşunu kıskanmıyor muydum?
Onlar gibi yaratılmadığım için
Yapmadığım kötülük mü kaldı?
Sırf benden daha var oldukları için
Soyutlanmadım mı?

Ama şeytan, melek, tanrı olmam
Varlığımı kanıtlar mı?
Yokluğumu varlıklara böyle mi anlatmalı?

Edward Thorne

gözlerinde okyanuslar taşıyan birini tanıdım
her sallantıda akıtırdı benliğini yanaklarına
yanında kalın bir halatla gezen birini tanıdım
elleri boynuna giderdi her çarpıntıda

dudaklarından düşen her kelime kırgındı
boğazından çıkan her ses titreşim
elleri güçsüzdü
kolları dizleri etrafında ve gevşek

kendine sığamayan birini tanıdım
kağıtlara taşardı siyah ve beyaz
gözlerini açamayan birini tanıdım
gökkuşaklarını dinlerdi ama ölüydü de biraz

güneşi gördüğünde gölgelere bürünürdü
her gece yağmurda uzun uzun yürürdü
sessizliği kulakları delerdi ve
o da her fani gibi üzgündü

güzelliğiyle çiçekleri solduran birini tanıdım
oysa onları koparmaya kıyamazdı
sesiyle bülbülleri lâl eden birini tanıdım
onu sağırlar bile duyardı

alkım

Değişim doğanın sürekliliği olarak tanımlanabilir. Tüm canlıların ortak kaderidir. Var olmuş olan her şey değişimin mutlak kurbanıdır. Can buluşumuzun temeli de bundan ibarettir. Değişerek nefes alır, değişerek yürürüz. Değişerek konuşur, değişerek ölürüz.

Etki değişir, tepki değişir, araç değişir, amaç değişir, acı değişir, his değişir ve diğerleri gibi "algı" da aynı kadere mahkumdur.

Dünya var olduğundan beri insanın algısı farklılıklar göstermiştir. İnsanın ateş yakması, konuşması, yazıyı bulması, yerleşik hayata geçmesi, toplum yapısı ve ideolojilerin ortaya çıkışı. Hepsi algımız değiştiği ve sorguladığımız için meydana gelmiştir.

Bir kişinin yakınına kaybettikten sonra duyduğu acı da değişir, devreye giren zaman faktörü ile birlikte, kişi artık aynı acıyı hissetmez. Bu da algılarımızla ilişkilidir.

Yani etkiden doğan tepki, algı dolayısıyla değişimler geçirir diyebiliriz. Değiştikçe değiştirmeye de başlarız ve sonunda herkes istese de istemese de bu döngüde yerini alır.

Vaveyla

Güzele Övgü

Karanlığı bağıyorlardı durduğum yerde
Boğazı kaplamış kocaman bir sis
Çıplak dallarla sise boyun eğmişti ağaçlar
Sonra sen geldin
Saçlarında bir çiçek.

Sen geldin aydınlığa yürüdük
Sokaklarda
Umudu kazanmaya çalışıyordu
Kocaman, yaşlı insanlar.
Güzel zaten alınmıştı elimizden
Güzele umutsa bir savaştı
Sokaklarda mücadelesi verilen.

Sen yanımdaydın aydınlıktan geçtik
Saçlarında sarı papatya
Çıkardın koydun masaya
Yolma yapraklarını
Yolma
Çiçekler, saçlarında güzeldir.

Gidelim dedin.
Sen yanımda değildin-
Sisin içinden geçtim.
Güzele umut vardı
Yanımda oturan uyuz bir herif vardı.
Sözlerin dönüp duruyordu kafamda.

3Mart'17

Zemheri

Bir dokunuşuna muhtaç olduğumuz
Peygamber sanki
Mucizeler getiren
Umutsuz bedenlere.
Bir havzanın muhtaç olduğu su sanki
En kıt zamanda eller açılıp havaya
Avuçlara düşmesi beklenen yağmur damlası.

Ellerin bir yağmur damlası
Avuçlarıma düşmesini beklediğim.

Ellerin bir ayna
Bana umutsuzluğumu hatırlatan.

Ellerin bir gül bahçesi
En alaturka hüznlerle dolduran içimi
Ve yüksek duvarlarının arkasından
Bakmaya çalıştığım
Mavi,beyaz yapraklara.

Zemheri

İNSAN

Gözlerin anlatamadığını gönül de anlatamıyorsa ne yapmalı insan?
Ne yapmalı gönlü boş,kafası daima hoş ise?
Yürüyorum, dur durak bilmeden
Adımlaya adımlaya koca caddeyi, bir hiçe çıkıyor hep ayaklarım.
Yok bu yolun sonu,
Çıkmaz sokak bu defa.
Ne hissedeceğini bilmediğinde, bildiği tek his hissizlik olduğunda peki?
Ne yapmalı insan?
Sonunda her çiçeğin solacağını bile bile sulamaya devam ediyoruz, değil mi?
Yolun sonu belli.
Bazılarına göre bir sonken ölüm, bazılarına göre bir başlangıç.
Tıpkı her sonun bir başlangıç, her biten şeyin yeni bir sayfa olduğunu bilmek gibi.
Öleceğimizi bile bile diretiyoruz ya yaşamakta,
Ne diyeyim bilemiyorum.
Bi an geliyor, nefes almakla yaşamayı karıştırdığımız.
Ölüm sanıldığı kadar nesnel de değil.
Bu bence ölüm, daha acizi belki hatta.
Soluklarını yaşamdan saymak.
Ve gerçeği bile bile inandırmaya çalışmak kendini.
Biliyorum.
Sonumun böyle olacağını, tam da buraya varacağını biliyorum.
Suyumu, ışığımı, gübre mi niye eksik etmediğimi çözesem de süreci uzatıyorum sadece.
Anka kuşu değildir insan.
Kaçarak başlayamaz, unutamaz, küllerinden yeniden doğamaz.
Firar etmeyi siliyorum lügatımdan.
Neyden, kimden firar edersek edelim
Kendimizden edemiyoruz çünkü.
Hal böyleyken, ne yapmalı insan?
Ne bir yol ayrımı ne de bir patika uzanıyor bu griye bürünmüş ıssız yolda.
Çok kül olsa dahi, anka kuşu bir mittir.
İnsan bunu da bilir.
Kendimden, benliğimden uzaklaşıyorum.
Ta ki dönüp de sağıma soluma baktığımda kendimi tanıyamayana,
hangisinin ben olduğunu kestiremeyene dek.
Kapılar kapanıyor.

Kafeste tıklı kalıyoruz, tıpkı korkutucu fareler gibi.
Kafesi kemiriyoruz, birbirimizi kemiriyoruz.
Hayatlarımızı.
Hayatlarımızı kemiriyoruz, sonumuzu getirdiğimizi bile bile.
O kapakların, kapıların, engellerin açıldığı oluyor bazen.
Etrafa saldırdığımız kendimizi unutuncaya dek.
Ama bazen gece oluyor.
Soğuk bir yatakta, zifiri karanlığın ortasında yalnız buluyoruz kendimizi.
Fare değildir insan.
Bunu fark ediyoruz.
Düşüncelerimizden uykuya dalamıyor,
Boyumuzca battığımız pişmanlıklardan kurtulamıyoruz.
Biliyorum ki,
Yaptıklarımızın toplamı hepimiz.
Seçimlerimiz bizi bu hale getirdi.
"Ben bunu istememiştim." demeye hakkımız yok.
Ben buyum, sen busun, biz buyuz.
Ama işte bazen,
Olduğum kişiden mutlu muyum bilmiyorum.
Anka kuşu değilim ki kendimi baştan yaratayım.
Ama fare de değilim, bırakmalıyım etrafımdaki her şeyi kemire kemire
yok etmeye çalışmayı.
İnsanım ben.
Öleceğimi, solacağımı bile bile direktmeliyim yaşamakta.
Diretmeliyim hissetmekte.
Kendi doğrularımı seçe seçe, sonundan mutlu olacağım bir ben
yaratmakta.
İnsanım ve güçlüyüm ben.
Biliyorum, bu çıkmaz sokaktan çıkabilirim.

Bordo

Artık ağır gelir bu yoksunluk,
dayanamaz
Bir ağır saplanır her yerine,
acı içinde son kırpınışlarını veren o
ruh,kalkamaz
Öylesine bir saplanmıştır ki bu acıya,
kedere
Ufacık bir kıpırtıya dahi yeltenemez
Son bir vedasız,böyle ani,nereye
ruhum?
Kayboldu ruhum bu bataklıkta
Ürkütücü karanlıkta ışılan
yakamozunu kaybetti
Nasıl bulur şimdi yolunu?
Nerededir ışığı?
Bu sessizlik,fazla
'Susun,susun,lütfen!'
Çitlerin arkasına geçmeli
Oradadır belki ışığı,
Orada kurtulur belki ruhum
Ama,ama ışığı terk etmemiş miydi
onu?
Tekrar göze alabilir miydi savrulmayı,
Bi'çare?
Onun yokluğunda,onu arayışta
Savrulmayı
'Konuşun...'

Fısıldarken çöktü yere,
Bırakmalıydı kendini bu karanlığa,
Kapatmalıydı karşı koymaya
dayanamayan, ağırlaşan göz
kapaklarını,
Ve bırakırken son nefesini derinliğinden
Dudaklarındaki huzura ermiş
Gülümsemeyle gelirdi bu ürpertici
sessizlik
Peki, şimdi neredeydi ruhum?

Ma'at

sađlıcakla